

Jaargang 40 - nummer 6 - juli en augustus 2020

Het Konvooi

Protestantse Gemeente Schiermonnikoog

Kerkdiensten in juli en augustus

In juli en augustus zullen wij nog niet samen komen voor een kerkdienst in de kerk. In plaats van een kerkdienst in gebruikelijke zin is er een *meditatief moment* op zondagmorgen om 10:00 uur, uitgezonden via Schiermonnikoog-TV kanaal 22. (hier en daar ook 23)

Internet

Wie over een computer en internet beschikt heeft een ruime keus uit online vieringen. - De website <https://kerkdienstgemist.nl/> biedt opnames van vieringen van gemeentes van allerlei pluimage, oude en nieuwe opnames van diensten, alleen geluid of ook met beeld.

De landelijke televisie en Omrop Fryslân zenden op zondagmorgen ook aangepaste kerkdiensten uit.

De richtlijnen waaraan voldaan moet worden om na 1 juli een kerkdienst te houden hebben ertoe geleid dat de kerkeraad besloot af te zien van een kerkdienst en deze Meditatieve Momenten via Schiermonnikoog-TV voort te zetten.

Zullen de mensen straks nog wel naar de kerk komen als het weer kan?

Wat blijft er van kerk en geloven over nu allerlei nieuwe vormen worden bedacht?

Hoe kunnen we toch vorm geven aan een gemeenschap van mensen die willen leren, die het leven met elkaar willen delen in goede en in kwade dagen?

Zullen wij in deze dorpsgemeenschap die kernen vormen ?

De kerkdienst zoals we die kenden was voor iedereen openbaar toegankelijk, je kon er vrij binnenlopen. Maar zeg eerlijk, zo werd het lang niet meer gevoeld: zo openbaar vinden mensen een kerkdienst niet.

De Meditatieve Momenten hebben eigenlijk veel meer van dat *openbare*: iedereen kan meedoen, meekijken, meeluisteren, meedenken. Want het medium TV is openbaar toegankelijk voor de meeste mensen.

En, wat ook prettig kan zijn, je hoeft je niet in een kerk te laten zien.

Degenen die op zondagochtend naar de kerk gingen missen de dienst. Ze beseffen hoe fijn het is om bij elkaar te kunnen zijn. Ik las dat ook studenten en docenten de aanwezigheid van elkaar missen. Een docent schreef: Online lesgeven snijdt de ziel uit het onderwijs. Ik ben de saxofonist in een big band die in z'n eentje vanuit de badkamer moet spelen. Er is geluid, maar het klinkt hol. En alle context ontbreekt.

En, “Nu weten we wat dit corona-onderwijs in werkelijkheid is. Veel studenten klagen sinds half maart over afnemende motivatie. Anderen missen de structuur van de fysieke lessen, ook die van de hoorcolleges. Die bieden immers - als het goed is - ruimte voor interactie en zorgen ervoor dat studenten door de studiestof worden geleid. Studenten geven aan dat zij juist ook de theorielessen missen, want daar is dynamiek, ruimte voor gesprek en dus voor inspiratie.

Hopelijk kunnen we snel terug naar volledig fysiek onderwijs. En als dat op de hogeschole zelf niet kan, waarom dan niet uitwijken naar bijvoorbeeld een congrescentrum? Want nu maakt corona meer kapot dan je lief is.”

Deze crisis maakt duidelijk dat de kerk ‘gebeurt’ ook als dingen wegvallen die eerder als heel belangrijk werden gezien. Bij al het ‘niet’ of ‘nog niet’ of ‘niet meer’ blijft wat de Heer ons zegt: ‘Wanneer jullie zullen blijven bij mijn woord, dan zijn jullie werkelijk mijn leerlingen.’

Wie bent u,
Licht,
dat mij vervult
en het donker in mij verlicht?
U leidt mij
als aan een moederhand,
en liet u mij los, ik zou
geen stap meer weten te zetten.
U bent de ruimte,
die mijn zijn
omgeeft en in zich bergt.

(Dichtregels: Edith Stein)

Zomer

De maanden juli en augustus zijn de zomermaanden waarin de ene groep mensen juist flink aan het werk moet terwijl een groete andere groep het rustiger aan doet en misschien wel op reis kan gaan. Het reizen onder ‘corona-maatregelen’ is verruimd. Maar thuis blijven kan ik spreek uit ervaring- heerlijk zijn! Godfried Bomans schreef er een prachtig stukje over.

Godfried Bomans heeft in de zeventiger jaren (van 1900) enkele grote reizen gemaakt. Michel van der Plas had met de schrijver een vraaggesprek bij diens terugkeer van een reis om de wereld. In het boekje Op reis rond de wereld en op Rottumerplaat, leest u er meer over. Het mag een

klein wonder heten dat hij deze reizen toch heeft gemaakt, want wij kunnen Bomans gerust een-thuisblijftoerist noemen. Reizen beschouwde hij als een wat omslachtige manier om weer thuis te komen. Hij heeft nooit goed begrepen waarom mensen die het thuis goed hebben de ontberingen zoeken. Alsof het om een kostbare schat ging. “Wat zoeken mensen toch in een ruimte die de grootte heeft van de wc thuis, caravan aan caravan. Sanitair òf op een kilometer afstand, òf toch nog zodanig in de caravan gepast dat men er met goed fatsoen niet met gesloten deur de knieën kan buigen...Het moet behelpen blijven. Waarom een verblijf zonder stoelen en degelijke bedden op een camping waar men zijn eten moet zien gaar te krijgen op een primusstelletje, en geplaagd wordt door muggen of mieren of groter gedierte? Bomans zet zijn bedenkingen uiteen in: Wat is vakantie? En hij heeft daarin ook een raad. “Vrienden genoeg hierover. Mijn raad is deze: trek, zodra het vakantie is, uw schoenen uit en ga languit in een ruststoel liggen met het uitzicht op uw eigen tuin. Gij zijt nu omgeven door alles wat u nodig hebt. Het ontbreekt u aan niets. Zie de reisbussen langs uw huis voorbijrazen, stampvol moderne martelaren. (zie de rijen auto’s op de autowegen naar het zuiden, de overvolle aankomst- en vertrekhallen van vliegvelden) , Ge zit daar *niet* in.” Met een grote tevreden glimlach klinkt dat ‘ge zit daar niet in’. Soms helpt het om een reis te maken en letterlijk afstand te nemen. Maar afstand zit niet alleen in het aantal afgelegde kilometers. U kunt ook afstand nemen door op uw plaats te blijven: gedwongen door ziekte of door de inhoud van de portemonnee, door andere omstandigheden of enkel en alleen omdat u dat wilt.

Voor allen die op vakantie zullen gaan en voor allen die thuisblijven een hartelijke groet. N.J. van Rijswijk

Zo'n zomerdag lang
zich in het zand te zonnen
door 't eeuwig ruisen
rondom ingesponnen
tot in het merg
van warmt' en wind verzaad,
is zuivere vreugd
die weet van vroeg noch laat.

(Dichter onbekend)

Saharazand

Vroeger in de zomer
hing ik bij een
sterke zuidenwind
met een glazen potje
meters uit het raam.
Zo spaarde ik korrels
zand uit de Sahara.

En als ik dan na uren sparen
in mijn potje staarde
was ik toch een beetje op vakantie.

(Dichter: Jaap Robben)

Verjaardagen in juli en augustus

09 Mevr. J. Folmer. Reddingsweg 7
20 Mevr. A. Westerhof-Pompstra. Burg. vd Bergstr. 3
21 Dhr. S. Rozendal. Ds. Hasperstraat 2
27 Dhr. A. Holwerda. Ds. Hasperstraat 15
29 Mevr. D. Holwerda-Colenbrander. Gratia Susannastr. 6
30 Mevr. G. Kremer- Haayer. Reeweg 13
30 Dhr. J. Klontje, De Twaalf Hoven
Tichelborg kamer I 4
Meeden 1 9951 HZ Winsum

Augustus

01 Mevr. S. Heeringa- Braaksma. Kerkelaantje 14
05 Mevr. R. Rozendal-Stavasius. Ds. Hasperstraat 2
08 Mevr. D. Visser- Bouman. Langestreek 90
10 Mevr. G. de Pater- Hooghart. Reddingsweg 11
15 Dhr. R.P. Visser. Willemshof 9
16 Dhr. M. Kok. Middenstreek 51
19 Dhr. R. Westerhof. Burg. vd Bergstraat 3
20 Mevr. R. Nieuwenhuis-Schuurman. Buterblom 5
28 Dhr. C. Hogervorst. Karrepad 9A

Zomernacht

Tel de sterren van een zomernacht
Tel er je geboortedatum bij op.
Plus je telefoonnummer.
En het nummer van je paspoort.
Deel het getal door je gewicht in ponden.
Tel uit je winst!

Je mag er zijn.

(Dichter: Jos van Hest)

Een hartelijke gelukwens met uw verjaardag !

Lectio divina:

Zoals zo vaak zijn de kloosters bewaarplaatsen geweest voor oude wijsheid. En vandaag, in een tijd dat mensen liever plaatjes van zichzelf maken dan in de spiegel kijken, is de meditatieve omgang met bijbelteksten, het heel aandachtig luisteren naar wat Gods Woord doet in jou, een dwarse daad. Met behulp van enkele aanwijzingen luisteren de aanwezigen naar een vers uit de Bijbel en laten dit in zich omgaan. Wij zijn er blij mee dat Broeder Paulus van het Klooster Schiermonnikoog deze bijeenkomsten leidt en/of begeleidt.

U bent welkom in de Got Tjark elke 1e zaterdag van de maand. Aanvangstijd: 9.00 uur

Data: 6 JUNI, 4 JULI, 1 AUG., 5 SEPT. en 3 OKT. (onder voorbehoud)

Kosten: vrijwillige bijdrage
tel. info Garda Meerdink 06 53477050

Zieken

Degenen die opgelucht zijn door goede uitslagen en gevolgen van behandelingen en degenen die met moeite en pijn te kampen hebben, met ongemakken en verdriet om blijvend of tijdelijk verlies van krachten van lichaam of geest, wensen wij moed toe, elke dag weer genoeg voor precies deze dag...

Elisabeth von Thüringen

Veel ziekenhuizen in Europa zijn in de loop der eeuwen naar haar genoemd.

Ook drie grote overstromingen in ons land: ze vielen op haar naamdag 19 november.

Elisabeth werd geboren op 7 juli 1207 Sárospatak (Hongarije) en is overleden op 17 november 1231 Marburg (Duitsland) De Hongaarse koningsdochter was beroemd geworden om haar inzet voor zieken en armen.

Zoals wel vaker in de Duitse geschiedenis speelt de Wartburg in het hart van Duitsland een grote rol in haar verhaal. Als vierjarige werd ze daar al 'in bed gelegd' van een zoon van de markgraaf, dat wil zeggen dat ze werd opgevoed met het oog op haar huwelijk. Eenmaal getrouwd was ze gelukkig met deze Lodewijk. Ze kregen drie kinderen. Rond 1223 kwamen de eerste Franciscanen naar Thüringen. Dankzij lekebroeder Rodiger kwam ze in contact met de idealen van Franciscus.

Tijdens een hongersnood toonde ze zich - met instemming van haar man - erg begaan met de slachtoffers. Ze stichtte een hospitaal in het naastgelegen Eisenach.

Volgens de legende was dit tot grote bezorgdheid van schoonmama, die een te grote aanslag op het familiekapitaal vreesde.

Lodewijk stierf in 1227 onderweg op een kruistocht. Het jaar daarvoor had Elisabeth al een gelofte van gehoorzaamheid en kuisheid afgelegd ten overstaan van haar biechtvader Konrad van Marburg. Er volgde een periode van getouwtrek tussen verschillende partijen over haar rechten als weduwe, waarbij ze op een bepaald moment met haar kinderen het slot verliet, onder gezang van een 'Te Deum' door 'haar' Franciscanen. Bij hen woonde ze mogelijk een poos in een varkensstal. Op goede vrijdag 1228 deed ze afstand van haar kinderen, haar bezit en haar eigen wil. Familieleden wilden haar weer laten trouwen. Maar genoemde Konrad regelde tweeduizend mark uit haar bruidsschat voor een hospitaal in Marburg waar ze zelf introk. Stichting van gasthuizen met kapitaal van de adel was bepaald niet ongebruikelijk. Wel opmerkelijk was dat Elisabeth zelf tekende voor de meest vieze klusjes. Haar gasthuis had de eerste Franciscuskapel boven de Alpen. Elisabeth is maar 24 jaar oud geworden. Had ze zichzelf teveel ontzegd? Ze werd al vier jaar na haar dood heilig verklaard. Toen haar lichaam vanwege de heiligverklaring naar de basiliek in Marburg werd overgebracht, legde keizer Frederik zijn ijzeren kroon op haar kist en liep er blootvoets naast. Ze werd patrones van de 'derde orde' van de Franciscanen. Ook de Duitse protestanten eren nog steeds haar nagedachtenis.

Voor u gelezen in Kerkblad Geandewei - november 2019 / Geloofsgetuige,
door Ds. H. Jansen

Een kaart

Bij een ziekenhuisopname of ziekte kunt u - of namens u een ander- dit doorgeven aan mw. Reina Bakker-Steendam, tel 531402. Zij kan dan een kaart met bemoedigende groet sturen, uit naam van de eilander kerkgemeenschap.

Overleden

Hanneke Scheepstra overleed op 3 juni in Hoevelaken, in de leeftijd van 67 jaren. Hanneke, zo kenden we haar, kreeg bij haar geboorte op 26 februari 1953 de namen Rozina Johanna Timmer. Zij was getrouwd met Henk Scheepstra. Zij waren samen veel in hun huis op Schiermonnikoog en leefden mee met het wel en wee van dorps- en kerkgemeenschap. Op 6 juni is in besloten kring afscheid genomen in Amersfoort. ‘Gedreven, betrokken, liefdevol en genietend van haar contacten leefde ze haar jaren dubbel en dwars.’ En toen was het stil.... stond boven de kaart. Wij wensen Henk sterkte en troost toe in de stilte die gevallen is met het overlijden van Hanneke.

Johannes Kooistra overleed op 5 juni in de leeftijd van 95 jaren. Hij werd op het eiland geboren op 26 juni 1924. Van zijn vader leerde hij het schildersvak, en dat heeft hij hier uitgeoefend. Met veel genoegen, zei hij. Hij trouwde in 1948 met Doetje Visser. Zij mochten zes kinderen zien, later met elk hun levenspartner, en elf kleinkinderen en tien achterkleinkinderen. Johannes betoonde zijn veelzijdige betrokkenheid in de functies die hij in kerk en samenleving op zich heeft genomen. Dat heeft mijn vader mij geleerd, zij hij dan: ‘je moet jouw steentje bijdragen in kerk en maatschappij, bijdragen aan het belang van ons allemaal’. Wij gedachten zijn *rijk en vol leven* op 10 juni in de Got Tjark, waarna de begrafenis op het naastgelegen kerkhof heeft plaatsgevonden. Dat alles waarin deze vader, schoonvader, groot en overgrootvader groot is geweest mag blijven spreken tot degenen die hem nu moeten missen.

Op zaterdagochtend 27 juni kregen wij bericht van het overlijden van Mannie Hogervorst-van Egmond. Zij woonde met haar man Kees aan het Karrepad 9a. Mannie werd 81 jaar. De Dankdienst voor haar leven zal worden gehouden in de Got Tjark op donderdag 2 juli, waarna de begrafenis op het naastgelegen kerkhof zal plaatsvinden. In een volgend Konvooi zullen enkele woorden ter gedachtenis aan haar worden opgenomen. Nu wensen wij Kees, Juliette en Henno, en allen die verdriet hebben om Mannie sterkte en troost toe.

Het houden van kerkdiensten bij een begrafenis of crematie is aan allerlei regels gebonden nu met man en macht geprobeerd wordt om de verspreiding van het coronavirus te voorkomen. Maar het is niet te verdragen dat familieleden, burens en vrienden niet allemaal zondermeer in de gelegenheid zijn om een uitvaart bij te wonen van iemand met wie zij geleefd hebben, lief en leed hebben gedeeld. Hierdoor krijgen kaarten, brieven met herinneringen aan de overledene, het stille staan aan de kant van de weg om de voorbijkomende rouwende familie van afstand te groeten, en andere attenties, een nog groter betekenis voor de nabestaanden. Voor degene die niet naar een uitvaart kan gaan voelt dat misschien naast gemis ook als een tekort schieten. Noodgedwongen. Velen zien kans om dit gevoel om te vormen tot een ander gebaar naar de nabestaanden, anders dan zelf aanwezig zijn, maar daarom niet minder hartelijk en gemeend. En, als wij ons niet vergissen, wordt dit door de bedroefden juist nu als bijzonder weldadig ervaren en ontvangen.

collecteren in coronatijd

Tijdens de kerkdienst wordt gecollecteerd. Dat is geen bijzaak. Het is kenmerk van een christelijke gemeente dat zij inzamelt om daarvan te delen met anderen.

Nu wij niet in de kerk kunnen samenkomen kunt u toch deelnemen aan de collecten die in deze maand op ons programma staan.

5 juli COLLECTE KERK IN ACTIE (BINNENLANDS DIACONAAAT)

Armoede onder kinderen is een groot probleem in Nederland. Eén op de negen kinderen in Nederland groeit op in armoede, dat zijn er twee per klas! Dat moet anders. Daarom ondersteunt Kerk in Actie diaconieën in hun werk voor kinderen in armoede, met advies en informatie. Ook brengen we diakenen met elkaar in contact, zodat zij van elkaar kunnen leren. Verder ondersteunen we diaconieën via de Actie Vakantietas met rugzakjes die zij kunnen vullen met leuke zomers- pulletjes, zodat kinderen de lange zomervakantie door kunnen komen. Collecteert u mee?

16 AUGUSTUS COLLECTE KERK IN ACTIE (ZENDING)

De Presbyteriaanse kerk in Rwanda heeft bijzondere aandacht voor jongeren, armen en slachtoffers van de genocide. De kerk betreft jongeren actief bij het gemeentelven en geeft hen een eigen plek in de kerk. Ook krijgen zij begeleiding bij de uitdagingen in hun dagelijks leven, zoals werkloosheid, armoede en geweld, en krijgen ze training om hun talenten te versterken. De kerk biedt ook trainingen aan de veelal arme gemeenteleden. Zij leren nieuwe landbouwmethodeën aan om hun levensomstandigheden te kunnen verbeteren. Voor daders en slachtoffers van de genocide organiseert de kerk zogenaamde 'Lichtgroepen' waarin zij leren om met elkaar te kunnen samenleven. Collecteer mee voor hoop, hulp en verzoening in Rwanda.

U kunt op de website van kerkinactie.nl/collecte meer lezen over deze projecten.

Uw bijdragen kunt u overmaken op rekeningnummer NL77RABO0346157331 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente Schiermonnikoog, al of niet met vermelding van specifieke doelen die u wilt ondersteunen met uw bijdrage.

Voor het plaatselijk kerkewerk- dat ook nu in aangepaste vorm doorgaat- kunt u een bijdrage overmaken op rekeningnummer NL90RABO0346122953 t.n.v Protestantse Gemeente Schiermonnikoog.

Voor wie toch een uitstapje wil maken in eigen land

Wat is de parel van Den Bosch?

‘De dichtregel van de oude Bosschenaar Jan van Sleeuwen die in stenen letters tussen de roltrap en de vaste trap in de stationshal hangt’, zegt Jane van de Lest, cultureel verbinder bij de culturele educatieve organisatie Babel. ‘Het is: “Al reizend ervaart men het leven vreemder: overal anders en overal eender.”’

Iedereen die naar het station gaat, kan het zien. Op het eerste gezicht lijkt het alsof landen enorm van elkaar verschillen, maar mensen praten over dezelfde dingen, hebben vergelijkbare zorgen, wensen, angsten en vreugden, maar in een ander jasje.

De ander(en) willen zien als een mens precies zoals jij.... Daar zal ongetwijfeld voor ieder iets goeds uit voortkomen.

Aan de overkant

Mw. P. Roemers
Verpleeghuis “Blauw Borgje”
Zonnelaan 8, 9742 BL Groningen

Mw. A. Koning-Klapwijk
De Waadwente / Punter 16
Birdaarderstraatweg 68 9101 DC Dokkum

Mw. A.M. Reitsma-Bergsma
Zorgcentrum de Pol . Kamer 536
Vetkamp 85, 3862 J N Nijkerk.

Mw. J.H. de Jong-Hoving
per adres: De Skûle
Stationswei 12
9123 JZ Metslawier

Dhr. J. Klontje
De Twaalf Hoven
Tichelborg kamer I 4
Meeden 1 9951 HZ Winsum

COLOFON: HET KONVOOI

Redactie:

N. J. van Rijswijk

Middenstreek 53 - Telefoon 531269

E-mail: n.vanrijswijk@knid.nl

E. F. Valster. Langestreek 108 - Telefoon 531286

Coördinatie bezorging:

Th. Vlasma, F.H. Gasaustraat 19 - Telefoon 531164

Druk: Rekladruk - Giekerk. info@rekladruk.nl

Abonnement 'het KONVOOI'

€16,00 (per post €18,00)

Bankrekening NL80RABO0346186668

T.n.v. 'Konvooi' Gez. Kerken'

F. H. Gasaustraat 19 / 9166 RB Schiermonnikoog

Rekening nummer van de kerk:

Protestantse Gemeente Schiermonnikoog

Bankrekening Kerk: NL90RABO0346122953

Bankrekening Diaconie: NL77RABO0346157331

Kamer van Koophandel (KvK) nummer 76412458

E-mail adres schiermonnikoogkonvooi@gmail.com

Internetsite:

www.kerkschiermonnikoog.nl

Kopij volgend nummer

Bij de redactie, vóór of op 29 augustus